# 3. ИЖОДИЙ АСАРЛАРИ

Абудла Малиев 1948 индла Оклургон туманидаги Алимкент қиндогина тамаллул топтан. У Мирзо Улукбек номли Узбекистон Миллий Университетининг журпалистика факультетини тутаттан.

1840-1912 йилларда яндаб ижол этган Юсуф Сарбмийнинг чевараси, Абудла хам қадам олиб ижод қала олиб ижей қалам олиб олужургон орози» мухаррири.



1

### Хаётий шеърият

Абдулла Маъдиев — Оққўрғон туманининг ижтимоий сиёсий газетаси «Оққўрғон овози» муҳаррири. 1840-1912 йилларда яшаб ижод этган Юсуф Сарёмийнинг чевараси. Шунданмикин, Абдулла Мадиев ҳам шеъриятни жуда севади. Баъзида ўзи ҳам қалам олиб ижод қилиб туради. Унинг «Умрим зарварақзари» деб номланган ушбу тўплами билан танишсангиз ўзингиз бунинг гувоҳи бўласиз.

Абдулла Маъдиевнинг ўша ёшлик чоғлари, муҳаббат сирларидан эндигина огоҳ бўлган дамлардан бошлаб, уйланиш, фарзанд кўриш, кейинчалик неварали бўлиши ва энди бу дунёнинг сирларига бошқа кўз, бошқа нигоҳ билан қарашлари акс этган бу китобда. Бу ҳар бир инсоннинг бошидан ўтиши мумкин бўлган табиий ҳолат. Лекин бу ҳолатлар Абдулла Мадиевнинг қаламида янада ширинроқ, янада гўзалроқ ифодаланади.

Танишинг, бу шеърият Сизга бир нафас ширинлик, бир оний гўзаллик бахш этса ажабмас . ..

### МУСТАҚИЛ ЮРТИМНИНГ ШИРИН ФАРЗАНДИ

(Неварамга)

Шунчалар гўзалсан, шунчалар гўзал Шунчалар асалсан, шунчалар асал. Сен хали ёзилмаган бир ширин ғазал, Мустақил юртимнинг ширин фарзанди. Сени хали қанча Тохир суяди, Мухаббатин юрагига туяди. Йўлларингда қанча Фарход куяди, Мустақил юртимнинг ширин фарзанди. Фарходга Ширин бўл, Тохирга Зухра, Кўкда нур сочгувчи энг гўзал нукра, Чунки сен яралдинг гўзал бокира, Мустакил юртимнинг ширин фарзанди. Ширин хаёт сенга ширин замон хам, Сенга хавас қилсин хаттоки жахон. Умрингда — ҳаётда бўлмасин ҳеч ғам, Мустақил юртимнинг ширин фарзанди. Шундай замон келар замон сеники, Гўзал ҳаёт бўлар Асал қизники. Қийинчилик бўлса бўлсин бизники, Мустақил юртимнинг ширин фарзанди. Шунчалар гўзалсан, шунчалар гўзал,

Шунчалар асалсан, шунчалар асал. Сен ҳали ёзилмаган бир ширин ғазал, Мустақил юртимнинг ширин фарзанди.

#### Оллохга шукур

Еганим олдимда емаганим хам, Бугун шодлигимдан кўзларимда нам. Тилимга бир калом келади шу дам, Оллоҳга шукурким Оллоҳга шукур. Элликка кирибман кўзларимда ёш, Кичкина бўлса хам жамоага бош. Оғирга-енгилга бера олдим дош, Оллохга шукурким Оллохга шукур. Вафоли ёр бўлди, нолимадим хеч, Оиламдан кўнглим тўқ эди эрта-кеч. Шундай бахт оиламни тарк этмасин хеч, Оллоҳга шукурким Оллоҳга шукур. Тўрт фарзанд, тўрт томон кўнглим шод айлар, Келишимни кутиб неварам йўл пойлар. Дастурхонда доим тайёр кўк чойлар, Оллохга шукурким Оллохга шукур. Юртим тинч, оилам тинч хамма нарса мўл, Уни топиш учун керак халол қўл. Шунга олиб келди Мустақиллик йўл, Оллохга шукурким Оллохга шукур.

# БИР КАМ ДУНЁ

Дунё ўзи шундай йўл экан, Кимга кўлу, кимга чўл экан, Кўп нолима кўй энди дўстим, Дунё ўзи бир кам яралган. Кимга берди молу-дунёни, Кимлар кутди тушни-рўёни, Дунё ўзи бир кам яралган. Кўп лоф урма гердайма ортик, Бунинг бари Худодан тортик, У дунёга кетмайсан ортиб, Дунё ўзи бир кам яралган. Поезд каби кетар пишкириб, Хар бекатда бир-бир иткириб, Дўстлар қолар додлаб-қийкириб, Дунё ўзи бир кам яралган. Молу-дунё кўлингдан кетар, Видолашув даври хам етар, Азроил бобо кўлингдан тутар, Дунё ўзи бир кам яралган. Дунё ўзи бир кам бўлмаса, Туғилса-ю, инсон ўлмаса, Камчил деган сўз хам бўлмаса, Ўзлигини унутар одам. Кимлигини унутар одам, Ундан ўзинг ёлғиз бўл Худом Шунда, сенга сиғинар одам.

# Ўзинг асра Худойим

Бу дунёнинг «сир»лари кўп «сири» кўп, Баъзан ўни сиғар, бири кўп. Душманингнинг сенга деган «кири» кўп, Маломатдан ўзинг асра, Худойим. Дўст бўлади атрофингда юради, Таъзияда қаторингда туради. Сенинг билан маишат ҳам қуради, Хиёнатдан ўзинг асра Худойим. Тупрок тепиб мардлигини кўрсатур, Хокимларга ёлғонни-рост кўрсатур. Бирга юриб, бирга туриб накд «сотур», Сотганлардан ўзинг асра Худойим. Ким келмайди, ким кетмайди дунёдан, Тоғ ясайди, боғ ясайди рўёдан. Жаннат ясаб берар тоғли қоядан. Қоялардан ўзинг асра Худойим. Тупрок ости мозорлигин унутма, Паймонангни тўлишини хам кутма. Кетар дунёда ўзингни катта тутма, Бевақт кетишлардан ўзинг асра Худойим.

# Ўз кунини ўзи кўради ўзбек

Бировдан нон сўраб яшаган эмас, Ҳаром-харишлардан ошаган эмас. Меҳнатдан қўллари бўшаган эмас, Ўз кунини ўзи кўради ўзбек. Бизга қўлин силтаб ўтганлар бўлди, Кунини кўролмас деб кетганлар бўлди. «Узилган вагон» деб битганлар бўлди,

Ўз кунини ўзи кўради ўзбек. Беш бармоқ бирлашди улкан мушт бўлди, Душманни қақшатди катта куч бўлди. Ёвларнинг нияти писта-пуч бўлди, Ўз кунини ўзи кўради ўзбек. Оч қолмади ҳеч, куймади жони, Пўрсиллаб турибди тандирда нони, Чирсиллаб юзидан кўринар қони, Ўз кунини ўзи кўради ўзбек. «Нексия» - «Матиз»ми, «Тико» ё «Дамас», Кўрганнинг кўнглида туғилар хавас, Айтар гапим кўп хали, тўхтанг бир нафас, Ўз кунини ўзи кўради ўзбек. Юртбошим бош бўлди, кетди оғирлик, Дунё хавас килсин, колди сағирлик, Бунда мехрибонлик, Тангри-бағирлик. Ўз кунини ўзи кўради ўзбек. Энди ўзгаларга нон берар Ўзбек.

#### Она

«Она» бу сўз юрагим билан, Худди эгизакдай яшар қалбимда. «Она» бу сўз тилагим билан, Худди эгизакдек турар қаршимда. Нечун эъзозламай шулар биланку, Бу кўхна оламнинг тириклиги ҳам. Она тирик экан асрлар оша, Ҳаёт экан демак «Инсон» деган ном.

### Фарзанд

Ортда қолиб кетди ҳамма болалик Шўх, ўйноқи шалола мисол. Йигирма уч ёшда битта болалик— Биз ҳам ота бўлдик, оиламиз хушҳол.

Болалик уй бозор дегани шулда Падарларим невараси билан овора, Бугун у кулади биринчи қадам, Кундан-кун ширин бўлар эрка невара.

Биз ҳам қўлимизда эркалатамиз, Қиқирлаб кулади, гоҳ қолар чўчиб, Тирноққа зор ота-оналар ҳаққи. Яна эркалайман бўйнидан қучиб.

Сенга-ку бахтдан тахт ваъда этмайман Келажагинг чараклаган юлдуздай порлок. Лекин бахтсиз килиб ташлаб кетмайман Ухла кўзичоғим, ухла чакалок.

Шириннинг аччиғи бўлгани мисол Баъзан уйқусидан қоламиз нолиб. Уйқусини тўрт бўлиб бешик тебратар Онажони бешик устида қолиб.

Тонгга қадар бедор тебратар бешик, Унутар оромни барча рўёни. Ажабмас, улғайгач баходир фарзанд, Бешикдай тебратиб турса дунёни...

Фарзанд умр чироғи, мен ҳам фарзандман Инсон яшай олмас бизларсиз, бизсиз. Дунё шундай экан, ҳамма ўтаркан Кимлар из қолдириб, кимлардир изсиз ...

#### Чакалок

Беланчакда ётган чақалоқ, Ниманидир кулиб имлайди. Нечун кулар, нечун бу кулгу Хатто унинг ўзи билмайди.

Онаси-чи, кулгусин кўриб, Юрагида шодлик тўлкини. Чакалокни кулдирган балки, Шу онанинг юрак ёлкини.

#### Она

(Зулфияга)
Уруш...
Етим қолди муҳаббати
Олиб кетди ёрини.
Етимларин боқиш учун,
Сарф этди борини.

Бедор кутди қанча тонгни Той босар деб от изин. Гард юқтирмай ўстирди ул Бир ўғилу, бир қизин. Улғайтирди балоғатга Етиб келди фарзанди. Яшар энди фароғатда Она энди арзанда. Не истаса ҳозир этар Ками йўкдур бус-буткул. Лекин уруш олиб кетган Вафодорин кутар ул...

#### Она туш кўрибди

Она фарзанд кўрди, шодлиги олам. Бедор окшомлари ўтди бирма-бир. Сочига октушди аммо сезмайди, Фарзанд мухаббати этганди асир.

Фарзанди улғайди она гиргиттон, Ҳар тонг қоматига қараб яшарар. Қушни қизлар мадҳин қуймайди тилдан, Аммо мақсадини айтмай яширар.

Она бугун хурсанд, туш кўрган экан, «Тушида ўғлини уйлантирганмиш. Кумғонда иссиқ сув қилиб келини Қўлига сув қуйиб кулиб турганмиш»

Орзулар, орзулар дарёдай жўшар, Ох қачон келаркин, дейди шу дамлар. Бир кеча, бир кундуз элга ош бериб. Она келин кўрди, азиз одамлар.

Чинордай орзуси кесилди бу кун. Тушнинг тескариси бўлса-я, нахот? Келин чикиштирмай чакиб ўғлига. Ўз уйидан она ҳайдалди, ҳайхот.

Фирокда яшамоқ ўтган эдику Шу улуғ асримда айрилмоқ нахот? Она фарзандидан, фарзанд онадан Тирик туриб айрилмиш, ҳайхот! Бир парча эт эди тилсиз, ақлсиз Фаросатсиз эди туғилгани он. Ахир она тўши, оналик сути, Уни айладику энг улуғ инсон.

Йўқ,онажонлар, азиз оналар, Бир умр кафтимда кўтаргум сизни. Чарчасам мададкор, қаригач таянч Бўлсин деб улғайтдингизку бизни.

#### Она

(Оққўрғонда она хайкали қаршисида абадий аланга ёниб турибди) Она қарар, У оловдан кўтармас бошин, Хатто, пўлат кипригини қоқмас бир бора. Уғлинингхаётда қонамаган бошин Жудо қилиб фашист, қўйди ер аро. Йўқ, сўнмади хаётга чанқоқ юраги, Ер бағрида лов-лов ёниб кетдилар, ҳайҳот. Шу оловга тоб беролмай бутун ер шари Зилзиладай қимирлайди, қимирлар бот-бот. Ха, сўнмайди, сўнмагай чанкок юраклар, Лек, ер бағрида кезар, тинмагай хеч он. Она хайкалини топиб олов юраклар, Отилди. отилди бугун бир вулқон. Ана қаранг, она қаршисида олов ёнади. У ўглининг хаётга чанкок юраги, Дўстлар секин юринг, бузманг хаёлин, Шу эди онанинг чинор тилаги. Мана, чорак аср ўтиб орадан Она-бола бугун айлабди висол. Она қаршисида ўғил юраги, Абадий ёнади, абадий хайкал!

#### Армон

Йиллар ўтаверар бир-бирин қувлаб, Ҳар дами умримга умр қўшади. Ёшим улғаяди, улғайган сайин Қалбимда қайноқ бир армон жўшади. Шу армон билан мен савол бераман: Умримдан эл-у юрт фойда олдими? Ўтмиш дафтаримдан бирор саҳифа, Авлоддарга мерос бўлиб қолдими?

Мен қанча тонгларни бедор кутаман, Қалбимда бир армон яшайди мудом. Армон бўлмаганда юракда бугун, Ойга ҳам учмаган бўларди одам.

#### Ep

Яралгандан бери Ҳазрати инсон, Меҳнат қилиб ерни яшартар экан. Балки шу бир ерга аждодларимнинг, Мен каби неча бор қўллари теккан.

Мен каби барчаси юрагин қўрин, Билак қувватини бериб кетишган. Ерни яшартирган, аммо ўзлари, Сочига оқ тушиб, қариб кетишган.

Шундай экан ўзи, яшамоқ асли, Бир умр тупроғни яшартар одам. Балки, шунинг учун вафодор ер ҳам, Инсонни кўксида кўтарар мудом.

#### Умр

Соат тўққиз учрашмоқ вақтим, Мен тўққизни кутаётирман. Гўё шу дам Бир умр бахтим Жиловидан тутаётирман, Мен тўққизни кутаётирман. Кани шу дам Кўлимдан келса Ер куррасини тезрок юргизсам. Барча соат қўлимда бўлса Тўққиз сари милин сургизсам. Утиб кетса Бу орадаги Қанча соат, қанча хижронлар. Утмасмикан Умримдан бекор Хозир хижрон саналган онлар? Хижрон хам ахир Умримиз эрур Яшамоқ ўрнига шошиб нетамиз? Гохи сезиб

Гохида сезмай Умримиз ўтишига шошиб кетамиз.

# қўшиқ

Менинг бир қушиқ куйлагим келади, Қушиқни мен жушиб куйлагим келади. Онажон, кумак бер тилимга, Боримни,қушиқда суйлагим келади.

Менку бир қўшиқчи эмасман, Анчайин хиргойи қиламан. Шу қўшиқ бағрига қалбимни, Дардимни-сиримни соламан.

Хар қўшиқ дард билан яралган, Мен интиқ яшайман қўшиққа. Қўшикқа қалбида элтмасми, Ошикнинг калбини ошикка.

Яхшиям қўшиқ бор, қувончим, дардим Қўшиқсиз бу.олам ўзи бир рўё. ... Кимнидир қабрига узатиб қўйган, Мотамли қишлоққа ўхшарди дунё.

#### Халкимга

Гуллар атрин Диллар сатрин Бахш этайин халқимга Чунки улар Илхом солар Доим менинг қалбимга Мен бир нихол Қолсам бехол Халким нур бахш этади Шунинг учун бутун кучим Куйлаш билан ўтади. Бу Абдулла Чин мубтало ЁШ булбулдай тарзи бор Эл олдида Юрт олдида Бир умрга қарзи бор. Хозир борин

Дил асрорин
Оқ қоғозга кўчирур
Тонг отмокда
Тонг отмокда
Аста чирок ўчирур...

#### Шалола

Не учун чўққилар бағрин тарк этиб, Ҳамиша шошасан далалар томон. Баъзан кечаларни ўтказиб бедор, Мен сени ўйлайман, ўйлайман ҳамон.

Шу ўй-ю, хаёллар билан қошинга, Дамба-дам келгумдир азиз шалолам. Аммо гулдирашинг, жўшишларингдан, Завқланиб қаршингда доим лол қолам.

Не учун бу сенга бир умр одат. Чўққилар ёйинки тарк этадими? Ёки гиёх битмас чўл мухаббати. Сени шу алфозда ўйнатадими?!

# Ўн беш кунлик ой

Қоронғу кечанинг эрка малаги, Кўкда нур сочади ўн беш кунлик ой. Феруза осмонга жуда ярашган, Юлдузлар жилваси, ажиб бир чирой.

Кўкда боғбон мисол, юлдуз-кўчатдан, Хосил зиёсидан боғ яратади. Узокда бўлса ҳам инсонни ўйлаб Қоронғу кечада нур таратади.

Инсон ташвишида бўлиб сезмайди, Лабида табассум ариганини. Ёши ўн бешда-ю, кампирларсимон Юзига доғ тушиб қариганини...

### Куз лавхаси

Ховлимдаги бир туп олмани, Шўх саболар ўйнаб қўймасди. Мевасининг ширинлигидан, Еган одам сира тўймасди.

Кеча олсам ҳолидан ҳабар, Ўзгарибди «ўсма-қошлари». Куз келиб у, қари чоллардай Тушиб қопти бошдан сочлари.

### Инсоф берса...

Менинг сенга айтадиган гапларим кўп, Ёзиб кўйиб кўрсатмаган дафтарим кўп, Дил сирини сўйлагувчи хатларим кўп, Мен ўлгандан кейин уни ўкигайсан.

Кўчаларда йиғлаб ўтган кунлар бўлди. Азобингдан юракларга хунлар тўлди, Сирларимни яширгувчи тунлар бўлди, Мен ўлгандан кейии буни укигайсан.

Қирқ кун ётдим, қимирламай дардим билан, Юз кўришдим Азроилнинг марди билан, Ташлаб кетди «Болаларинг ёш» шарти билан, Буни ҳали эртак қилиб тўқигайсан.

Шеър ёзишга қўлларим ҳам ишламайди, Оёқларим дўстларимга бошламайди, Йиғлай десам кўзларимга ёш келмайди. Бундан ортиқ ўлим борми йигит учун.

Қани ёринг кулиб турса ибо билан, Ёнгинагда ўтирсайди вафо билан. Кечалари кириб келса сабо билан, Ишлайдиган қўлинг борми қучиш учун.

Бир ширин сўз, бир мехрга зор бўлдим-ку, Менинг учун бу дунё хам тор бўлди-ку, Бундай ётиш менинг учун ор бўлдику, Бундан ортик ўлим борми йигит учун.

Ойлар ўтар, йиллар ўтар, умр ўтар, Бу дунёга устун бўлмас, ҳамма кетар, Мен кетгандан кейин қолган санам нетар. Инсоф берса бир тиловат ўқигайсан.

#### Қайга кетдинг дўстгинам

Яхши кунда ёнимда юрган дўстлар бор эди Бошларимиз қўшилса гўё давра тор эди. Бу даврага қанчалар қўшилишга зор эди, Лекин бугун йўқотдим, қайга кетдинг дўстгинам?

Мен ўлганда ювишга кирардинг деб юрардинг, Гўё менга борингни, юрагингни берардинг. Қайда бўлсанг ҳамиша соғлиғимни сўрардинг, Лекин бугун йўқотдим, ҳайга кетдинг дўстгинам?

Гар ўлмасак тирикда айрилмаслик дўст эдик, Кўп нарсадан кечсак ҳам айрилмасдик дўст эдик. Дўстинг ёмон деганга бир умрга, қасд эдик, Лекин бугун йўқотдим, қайга кетдинг дўстгинам?

Қайда бўлсанг омон бўл, тирик бўлгин бир умр, Фақат дўстлар ичида йирик бўлгин бир умр. Дўстнинг дўстга тилаги тирик бўлгин бир умр, Лекин бугун йўқотдим, қайга кетдинг дўстгинам?

# Сайрам

(Бобомизнинг 160 йиллик юбилейида ўқилган шеър) Тупроғида Авлиёлар ўсган юрт бу Сайрамдир, Ёмонларнинг йўлларини тўсган юрт бу Сайрамдир. Арислонбоб, Хўжа Ахмад, Юсуф Сарём макони, Санайверсам бормокетмас, чегарасиздир сони, Хар бир қарич тупроғи Авлиёларнинг кони, Тупроғида Авлиёлар ўсган юрт бу Сайрамдир, Ёмонларнинг йўлларини тўсган юрт бу Сайрамдир.

Сайрам ота - сонсиз Боб, сонсиз ўтган улуғлар, Бундан чиққан ҳар фарзандни ҳамма жойда улуғлар, Улуғларнинг улуғларин Сайрам бугун улуғлар, Тупроғида Авлиёлар ўсган юрт бу Сайрамдир, Ёмонларнинг йўлларини тўсган юрт бу Сайрамдир.

Ўн икки бор ёндирдилар, йўқ қилмоқчи бўлдилар, Тупроғин — кул дарахтларин чўғ қилмоқчи бўлдилар, Бундан юлиб ўз элини тўқ қилмоқчи бўлдилар, Тупроғида Авлиёлар ўсган юрт бу Сайрамдир, Ёмонларнинг йўлларини тўсган юрт бу Сайрамдир.

Оталарини ўзгартириб отин йўқга чиқарди, Ҳар бандасин йўлин тўсиб ёқасидан сиқарди, Лекин, содик фарзандлари омон - эсон чиқарди, Тупроғида Авлиёлар ўсган юрт бу Сайрамдир, Ёмонларнинг йўлларини тўсган юрт бу Сайрамдир.

Гуллаб турган Сарём номи Исфижобга айланди, Мадинагул, Байзо бўлди - оқ шаҳарга айланди, Тупроғида Авлиёлар ўсган юрт бу Сайрамдир, Ёмонларнинг йўлларини тўсган юрт бу Сайрамдир.

Арслонбоб, Хўжа Ахмад, Юсуф Сарём макони, Санайверсам бормок етмас, чегарасиздир сони, Хар бир қарич тупроғи Авлиёларнинг кони, Тупроғида Авлиёлар ўсган юрт бу Сайрамдир, Ёмонларнинг йўлларини тўсган юрт бу Сайрамдир.

# Хақиқат учун

Ўн саккиз йил шеър ёзмадим, Нондай азиз шеъриятнинг кўчаларин унутдим. Давраларда шеър сўраган дўстларимга Партиянинг «Карорини» «Фармоиш»ларин тутдим. Ун саккиз йил шеър ёзмадим. Ўтди қанча карвонлар Йиғлаб ўтди, кулиб ўтди Ўтди давру-давронлар. Ошкоралик олам тутди, Қайта қуриш замони. Текширилар эмиш энди, Ер шарининг

Ўзбекистон томони. Текширдилар, текширдилар... Йўқотдилар дехконнинг халоватин Тергов берди, Тушунтирди, Ёз бўйи мехнат қилиб. Тополган «саховатин» Мехнат эмас тўкилган тер, «Ўзбек иши» дедилар. «Ўзбек иши» қанча-қанча, **У**збекларни едилар. Сабр қилдик чидаб келдик, Кўпга келган тўй дедик, Бош кўтарган дўстимизга, Сабр қилгин қўй дедик. Сабр таги сариғ олтин, Хали олтин оламиз. Сабр қилсанг эл олдида, Яна халол ўзбек бўлиб қоламиз. Шеър ёзмадим, Нондай азиз шеъриятнинг кўчаларин унутдим. Э, Шеърият, ол қўйнингга Илхомимни бер яна. Хақиқатни ёзмоқ учун.

#### У ТИРИК

мен мана!

Мен тайёрман,

### (Ю. Гагарин хотирасига)

Табиат безаниб чиқмиш бу кунлар, Ўлкамда баҳору дилларда мотам. Қўнглинг бўш деб койирди,бугунчи-бугун Ўзи ҳам бош эгаб йитлайди отам.

Йиғлайди чақалоқ, йиғлайди она, Барча киприкларда томчи-томчи ёш. Бутун ер курраси интранар гўё, Мангу айрилиққа беролмай бардош.

Бу йиғи бу мотам унинғ ҳурмати, Йўқса ўспиринга мотам не даркор. Дўстлар ўйлаб кўринг, мотам бўлмаса Одамда одамга бўлмас эътибор.

Майли рақиблар ҳам этсин ишора. Гавҳар кўзимиздан кўриб томчи ёш. Улар шамол билан келган булутдай, Кўк узра йўқолур чиққанда қуёш.

Чиққанда қуёш ҳам сўроқлар сени, Ҳар тонгдан кечгача термулиб ерга. Қўлимда шум ҳабар, бу ҳабарни мен, Қаерга яширай, дўстлэр қаерга.

Ё ошкор этайми Венераларга, Куёш ҳам ловуллаб ёнсинми яна. Йўқ, қўрқаман шипшиган гапдан, Юлдузлар тўкилиб кетмоқда ана.

Куёш ҳам, юлдуз ҳам, ой ҳам, баҳор ҳам Сени сўроқлайди гўзал фаслда. Агар улар сезса кўкни тарк этиб, Пойингда йиғлайди, йиғи аслида.

Ожизлик-ожизлик нишонасимас, Сенга айтолмаган ширин орзулар, Юракда хасрат бўлиб қолмасин учун Дилдан кўз ёш бўлиб чиқмокда улар.

Гирё ҳам тугади уфк қизариб, Қуёш зарҳал сочин тараб чиқмоқда. Олтин сатрлар-ла кўк узра бугун.

### Коинот Худосин номин битмокда.

Хар тонгда зуриб мен кўкда ўкийман, Заррин нурлар билан унинг исмини. У тирик, абадий яшар биз билан Ўлим олиб кетган халос жисмини.

### Мухаррир жим...

(Тахририят ҳаётидан бир лавҳа)

Бугун байрам экан.

Шу сабаб билан.

Битганман сизга шеърлар.

Агар гапни

Мукаррамдан бошласам.

Мукаррамхом бундай дерлар:

- Омоннинг «бети» йўқ битирмасдан қаёққадир

кетиб қолибди Хусан аллакимлар

суратини олибди

лекин «надпись» йўқ

Бахромдан кўнглим тўқ.

Аммо,

Умри ваъда қилган

материал ҳали йўқ.

Муборак «Умид»ни тайёрлаяпти.

Ибодатда «Ишончли мулоқот».

Сизга тилайман тоқат

босмахонага кетгунингизча хаммаси тайёр бўлади..

Мухаррир бош ирғаб,

жим қолади.

\* \* \*

Хатга жавоб бугун

бўлади деган

Бошлиғи

Тошкентга кетиб қолибди.

Хатга қўл қўйилмаган экан...

...Муҳаррир бош ирғаб

яна жим қолади...

\* \* \*

—Абдулла ака,

бир табрик

ташкил қилайин дегандим.

Агар,

Зарур топшириклар бўлмаса, дея кирар Умри киз.

Эртасига хат киради

«Қутлуғ бўлсин туғилган кун,

Узун бўлсин умрингиз». Имзо чекиб аризага Муҳаррир жим қолади... \* \* \*

Эшик секин очилади Пайдо бўлар Ибодат. Уялиб-тортиниб Бир бурчакка ўтиради. Унга бўлган бу одат.

— «ТГФ» га борайинми,

Ё «АТП» зарурми?

Узоқларга боргунимча..

Алокачи,

Ё алоқа зарурми?

Сурати ҳам тайёр экан,

Шуни ёзсам майлими? Мухаррирчи,

Бошин ирғаб

Яна у жим қолади.

\* \* \*

— Мумкинми,

деб кириб келар

Гуля қиз ҳам.

Ўзи кулиб турган билан кўнглида ғам.

Молиядан ҳар хил дакки эшитса ҳам кулади.

— Хозирку ойликларни олиб турибмиз йил сўнгида

Абдулла ака.

Не бўлади?

Мухаррир бош кўтариб

Дейди унга:

Райкомга хам

Обкомга хам хат ёзганмиз

Ташвишланманг, ҳал бўлади.

\* \* \*

— Чой опкирайми.

дея Дона қиз киради.

Мухаррирнинг кайфиятин

У бир қарашдан билади.

Мухаррир жим

бош ирғайди

Ичадими-ичмайдими?

Ким билади?

\* \* \*

— Эшиттириш тайёр бўлди. кўрасизми?

Дея

Аста кириб келар

Шохиста.

Муҳаррир жим

бош ирғайди

Демак,

Кўрар экан дея

қолдиради охиста.

Шундай қилиб

Иш тугайди

Хайрлашар бирма-бир. Хамма кетган,

лекин хамон ўтирарди мухаррир.

Яна эшик очилди-ку,

Энди кирган ким бўлди? Бу Салтанат

Опа экан

Йиғиштириш керакдир.

«Кеч бўлдику,

кетмайсизми?» дея келган даракдир.

Мухаррир жим,

Бош кўтариб,

Аста-аста тин олди.

Колган ишни

сумкага соб

сўнг уйига

йўл олди...

#### Изох:

Мукаррам — масъул котиб,

Омон — қишлоқ хўжалик бўлими мудири,

Хусан — суратчи мухбир,

Бахром — мухаррир муовини,

Муборак — хатлар бўлими мудири,

Ибодат — мухбир, Умринисо- — мухбир

Гуля — бухгалтер

Дона — котиба,

Шохиста — радио диктор.

# Мухаббат сен кимнинг қўлидан тутгансан?

Муҳаббат сен кимнинг йўлини кутгансан?

Мухаббат, не учун Қайсга ишқ бериб, Сўнгида «Мажнун» деб кетгансан? Мухаббат чинорнинг тагида сойларда, Бир-бирин интизор кутдирдинг. Ахири, иккиси қовушиб Юрагин юракка тутдирдинг. Инсонлар бор экан миллион йил, Барига висолни тутгайсан. Бу кўхна оламдан Мухаббат, Сен ўзинг нимани кутгайсан?...

### Киз сири ...

Тун ярим ... Деразам олдида Китоб ўқиб ўтирибман, Атайин. Келишин кутаман, Китоб бахона, Очик чиколмасман. Кайтайин. Мўралаб қўяман, Боғ четида Ўсган Садага. Қани энди Келса шу муддат, Билдирмай чиқардим Дадамга. Деразам устидан Мўралаб, Борлиққа нур сочар Тўлин ой.

Нега у кечикди Қани бир яхшилаб мўралай. Саданинг ёнига бир соя келди-ю У аста тўхтади. Бу ўша Суқланиб боқаман, Сабр қил, Юрагим бир муддат ... Мен ҳозир чиқаман.

### Бир йигит бор...

Чиндан севсанг калом келмас экан тилингга, Келинг буни сўзлаб берай сиз ҳам билинг-а: Бир йигит бор тоғни талқон қилгудай кучи. Тошқин дарёларга қалқон бўлгудай кучи. Лекин, ёрга ишқин ошкор этиш-чун, «Севаман» сўзига етмайди кучи.

#### Синглимга

Бугун хурсанд қайтдим Уйимга яна. Ховлини тўлдириб Ўйноқлаб юрган, Синглим мени Кутадир ана. «Салом» дер тиллари Буралиб менга. Узокдан кўзларин Юмиб чопади. «Ачом-ачом» килиб Қучоқ очаман, У эса кучоғимга Ўзин отади. Канчалар қувноқсан, Синглим Ойжамол. Бугун дилларингни, Не хушнуд этди? Қанча эркалансанг Келмайди малол, Мақсадим-ниятим Вояга етди. Бугун иккимиз хам Шодмиз қувноқмиз.

Аканг хам шодликдан Кўкрагин керган. Чунки, келинойи Бўлмоққа сенга Каминанг суйган қиз Розилик берган ...

### Онангдан сўрагил

Сочи кўкрагига тушган қизларни Куёвлари суярмиш жондан, Дилбарим, Сочингни тушириб кўксингга Бу сирни сўрагил онангдан. Онангдан сўрагил бу сирни, Токи у севишим англасин. Ийманиб сўз очсанг севгидан, Куёвин таърифин тингласин. Тингасин, таъриф эт боримни, Мақтамагил ортиқча бир зум. Фақат мен кўрайин сўнгида, Онангнинг юзида табассум.

## Она суйган билан...

Мехмонликка борсам гох дўстлар, Ош устидан чикиб коламан. Қайнонанг суяркан ол ўғлим, дейди Начора насибам мен хам оламан,

Ва ширин, ажиб бир ўйга толаман. Ким экан, ким ўзи мени суювчи Куёв қилмокликни истар ким ўзи? Она суйган билан айтингчи мезбон, Мени суярмикан жонона қизи?

#### Такдир

Мен кимнидир излайман, Кимнидир менга, Бир умр, йўлдош бўлиши бордир. Мен кимнидир излайман, кимнингдир менга. Бир умр, кўмакдош бўлиши бордир.
Мен кимнидир излайман,
Кимгадир атаб,
Қасида ёзаман тонггача.
Кимдир хаёл суриб
хаёл оғушида
У ҳам
уйку куролмас субҳидамгача.
Ўшани излайман,
У эса мени
Биз албатта учрашиб, аҳд қиламиз бир.
Лек,
шунда қайлардан пайдо бўлар-у
Халқ оғзида қолиб,
аталур такдир.

#### Юртим

Куёш турганидан тоғларин кўрар, Сўнгра гуллаб турган боғларин кўрар, Хар бандаси кўнгил чоғларин кўрар, Тошкент вилояти-суюкли юртим.

Бўстонлиқ тоғлари жонингга ором, Ангрен қизлари этганда хиром, Юртим гўзал бўлиб кўринар бирам, Тошкент вилояти-суюкли юртим.

Олмалиқтупроғи олтинлар кони, Металлурглар шахри Бекобод жони, Бунёдкорлик билан ўтар ҳар они, Тошкент вилояти-суюкли юртим.

Оққўрғон, Янгийўл, Бўка пахтасин, Эргаш, Тожибой оталарин мақтасин, Озода ҳам бир дақиқа тўхтасин, Тошкент вилояти-суюкли юртим.

Махмуд Паркентига қараб тўймайди, Хамид Тўйтепасин мақтаб қўймайди, Ўз юртин Абдулладек хеч ким суймайди, Тошкент вилояти-суюкли юртим.

Катта карвон йўлида сен ҳам бир карвон, Олдинда узоқни кўзловчи Сарбон, Шу Сарбон элтади манзилга омон, Тошкент вилояти-суюкли юртим.

### Мафтун этган экан мени бир дилдор

Ўн саккиздаман, гўё олам менинг кафтимда Тўлқин

Ёшим ўн саккизда навкирон ёшлик, Гўё олам турар менинг кафтимда. Кўкдаги қуёш хам қилар ожизлик, Жинчирок мисоли менингтафтимда. Мен шундай улуғвор кучга эгаман, Азим тоғлар эгиб турар бошини. Мен шундай улуғвор кучга эгаман, Ой ёнига чорлар кериб қошини. Мен шундай улуғвор кучга эгаман, Ёш қалбим сен нени қумсайсан, нени Кечалари оромим олиб қалбимдан, Бедаво дардларда қийнайсан мени. Не экан, не экан қалбим эзгувчи, Навкирон ёшимда не камлигим бор? Дўстлар, кейин билсам севги бобида, Мафтун этган экан мени бир дилдор..

### Оддий бир қиз боласан

Шўхликда сен бир қоп ёнғоқ Ё тинмас шалоласан. Ҳали севги кучини Сезмаган киз боласан.

Ишқда соддалик қурсин Юрагим сезмагандай. Мени куйдириб қўйиб Ўзинг ором оласан.

Шаънингга шеърлар битдим Шеърда юрак хисларим Юрак хисларим ўкиб Ўзинг ором оласан.

Сен менга илҳом бериб Куйлатиб қуйдинг мени

Ўзинг куйлатган куйни Ўзинг тинглаб ёнасан.

Мен-ку, куйлаб-мадхингни Шоир бўлиб қолибман. Сен ҳамон ўша содда Оддий бир қиз боласан...

### Мухаббатим

Юрагимни тимдалаб, Уйлан деманг онажон. Унинг исмини кистаб, Сўйла деманг онажон. Онажоним қўйинг мени, Мухаббатдан етимман. Етимлигим бугун яна, Эсга солманг онажон. Илк бахорнинг майсасидай, Сутингиздай мусаффо. Мухаббатим етим этди, Ўшал гўзал бевафо. Нима қилай муҳаббатдан, Айрилдимку онажон. Ишкда темир қанотдан Қайрилдимку онажон. Етим қолган мухаббатим, Энди кимга тутайин. Кайси қизнинг мехрин истаб, Кимдан шафкат кутайин. Ундан кўра Парвардигор Сўқир қилсанг бўлмасми. Айрилгунча муҳаббатдан, Букир қилсанг бўлмасми. Чидар эдим барчасига, Канча жабр истасанг. Қўйинг она, онажоним Энди ортик кистаманг. Унутайин бевафонинг, Менга берган жафосин. Балки кўнгил истаб қолар, Узга кимнинг сафосин. Сиз айтгандай уйланарман, Уйланарман келиб вақт. Майли ўзим айтай Сизга,

## Сен кимни суяр бўлсанг

Мени суйдингми гўзал, Қошим қаролигидан. Ё кўзларим шахло-ю, Дилим саралигидан. Бошга не кулфат тушса, Кўз кўради дейдилар. Кулфат тушгай албатта, Қалби қоралигидан. Сен менга тузоқ қўймоқ Бўлибсан сездим буни. Энди узок юргайман Дилинг яралигидан. Ишкимда куйгил майли Бир умр куйдирай мен, Ишқда куяди ҳар ким Дили поралигидан. Сен кимни суяр бўлсанг Эй Абдулла суймагил, Инсонлар аро унинг Хусни саралигидан.

#### Кейин билсам

(хазил)

Дўстим келса ҳамиша Хушчақчақ тонг отарди. У қиз, бу қиз ҳақида Кўп сафсата сотарди. Қизиқ энди камнамо Ҳар онда бир келади. Тонг отиш қаёқда-ю Қош қораймай елади. Кейин билсам қил ўтмас Дўстгинамнинг ҳолини Отаси уйлантириб Қўйган экан Солини...

#### Севги

Севмоқ бор-севилмоқ бор, шошилмоқ керак эмас, Ирмоқ қанча шошган билан дарёдай теран эмас. Бирини тўлин ойга, иккинчисин юлдузга Қиёслаб қизлар топманг, янгажон керак эмас.

Муҳаббат деган ўзи юракда туғилади, У ташқи гўзалликнинг ҳуснини кўрмайдику? Шунинг-чун севар бўлсам юрагига йўл топгум, Юраклар гўзалликни кўзлардан сўрмайдику.

Ха Абдулла, бу олам севги билан тирикдир, Севгини улуғлагин, севгини куйла ҳар дам. Инсоннинг тириклиги севги билан буюкдир, Бир марта яшаркансан, бир марта севгин сен ҳам.

#### Мухаббат юракда туғилар шундай

### (Лирик новелла)

Ўн саккизга кирганингда тушар экан бир савдо, Бир савдоким, хар бошда бор, ўн саккиз ёшга гадо...

Бир тўп қизлар келаяпти, Гўё гулдаста Хар бирининг ўзга хусни, Диди бор. Қай бирига дидим ёқар Қай бири. Бўлар экан менга Бир умрлик ёр. Бир тўп қизлар келаяпти... Ана,

қай бири

кипригин пирпиратиб лабини кимтиб салом берди яширин.

О... дилдор,

Кўзлари хумор,

Энди қачон билгайман,

Саломинг сирин?

Ана у,

Тасодифан учратдим яна

Яна кия бокиш,

Яширин салом.

Тим қора кўзига кўзим тушди-ю

Лол қолдим,

Тилимга келмайин калом

Нечун бу табассум,

Нечун лол қолиш,

Нечун бунча қия боқишлар?

Нечун яшираман

Дўстларим билса

Мухаббат бобида

Балким олқишлар...

Йўқ,

хали ахду паймон қилганимиз йўқ.

Йўқ-йўқ,

Ахду-паймон қилмаган билан

Мен уники, у меники дея,

ёш кўнгиллар тўқ.

Айтаман дўстларга хозирок бориб,

Нима қилай ахир уни яшириб.

Ухласам тушимда,

хатто ўнгимда хам:

... Бир тўп қизлар келаяпти...

Ана

қай бири

кипригин пирпиратиб лабини кимтиб

Салом берди яширин.

Кўзларимга ишонмайман, очиб юмаман

Шу захоти йўкотиб қўяман яна,

Яна шу ўнгимда такрорлансин деб,

Ва шартта кўзимни юмаман яна.

О кани...

зора такрорланса яна..'.

Қандай латофатли,

Бу латофатни

дўстларга эмас,

Аввало ўзидан билайин сирин.

Қалам муаллифи, ўқувчиларим,

Сиз хам тутиб туринг буни яширин.

Кариялар айтгандай,

Бошга «оқ ўраб»

Сўнгра ушатамиз рози «патирин»

Муҳаббат юракда туғилар шундай.

Уфкдан кўтарилиб,

Булутларни итқитиб йўлдан, қуёш нур сочганидай,

Яширин табассумлар,

Яширин сирлар хам

Бир күн нүр сочади худди шу кундай.

Ха шундай, севгида шошилманг, Севги сўроксиз туғилар, Сўроксиз куёш Хар тонг, ҳар бош узра нур сочганидай.

### Мухаббат қолганмикан?

Навоий севган Гули Сиздан гўзал бўлганмикин. Ул гўзалнинг чиройига Шоир кўнгли тўлганмикин. Қайдан ҳам учратдим сизни Гули хуснингизга лол. Бу гўзал ул даврдан Мен учун қолганмикин Ул Қайсни Мажнун қилиб Лайли хам ўтиб кетди. Лайли хам гўзалликни Ё сиздан олганмикин. Хар бир шоир мақтагай Ўзининг суйган ёрин. Ё бу гўзаллик мангуга Севгидан қолганмикин. Мухаббат гўзал бўлса Гўзалдир суйган ёри. Ё гўзаллик пойида Мухаббат қолганмикин. Кун бўйи кутдим лекин Сарвикомат келмади. Ё менданда гўзалрок Ёр топиб олганмикан. Келмаса келмас ёринг Нечун шеър ёздинг шоир? Сени шоир қилиш-чун Муҳаббат қолганмикин?

# Суйиб-суйиб

Менку сени суйиб-суйиб Қолдим яна куйиб-куйиб. Сенчи, Энди кимни суйдинг, Юрагингта

кимни туйдинг, Ёки суйиб Бўлдингми-ё, Туйиб-туйиб Бўлдингми-ё, Кўп эдику Суйганларинг, Кўп эдику Куйганларинг Куйганларинг Куйиб бўлди. Суйганларинг суйиб бўлди. Суйсанг энди Бирни суйгин Кўпни энди суйдирмагин. Сенга содик ёр бўлгувчи Вафодоринг куйдирмагин. Кўпни суйиш вақти ўтди, Суйганингнинг бирин олгин. Бирни олиб улгурмасанг, Муҳаббатда куйиб қолгин.

# Ёр-ёр

Ким ошнинг қирмочини кўп еса тўйида ёмғир ёғади (Халқ оғзаки ижодидан)

Кўкда оғма булутлар Оғмай туринг ёр-ёр. Никох тўйим ўтгунча, Ёғмай туринг ёр-ёр. Ўзга уйдан бир лобар Келар бугун ёр-ёр. Ёру-дўстлар хизматда Бўлар бугун ёр-ёр. Кирмоч еса қор ёғишин Билганим йўқ ёр-ёр. Ё қасдлашиб атайин Қилганим йўқ ёр-ёр. Билганимда қурғурни Емас эдим ёр-ёр. Хатто қозон олдига Келмас эдим ёр-ёр. Майли оғма булутлар Оғмай туринг ёр-ёр.

Бир гунохим кечириб Ёғмай туринг ёр-ёр...

### Тўйдаги нигох

Мунча менга қадайсан, Нигохларинг ёр-ёр. Кечиргайсан бўлса гар, Гунохларим ёр-ёр. Сўроғинг бўлса менда, Тилда сўра ёр-ёр. Тикилгунча мунча кўп, Келда сўра ёр-ёр. Тез-тез нигох ташлайсан, Адашгандай ёр-ёр. Сир бормикан нигохлар, Қадашганда ёр-ёр. Энди билдим нигохинг Сирин жоним ёр-ёр. Танлабсанда шулардан Бирин жоним ёр-ёр. Нигохингда ишкингни, А ён қибсан ёр-ёр. Ёш қалбингда илк севги, Баён қибсан ёр-ёр.

# Ёмғирда эриб кетдим

(ҳазил)
Висол чоғи узоққа,
Чўзилмади бугун ҳам.
Ёмғир аста шивирлаб,
Костюмлар ҳам бўлди нам.
Не қилайки табиат,
Қулоқ бермас зоримга.
Мажбур бўлдим мен рухсат.
Бериш учун ёримга.
Ёр қурғур ҳам юр демай,
Уйига кириб кетди.
Мен уйимга еткунча
Ёмғирда «эриб» кетдим.

#### Унаштириш

(хазил)

(Фарзанд кўришган ота-боболаримиз бир-бири билан куда бўлишни истасалар ўғил болага қизнинг қулоғини тишлатиб, уларни ёшлигидан унаштиришиб қўйишганлар.)

Сокин тун бир туп сада. Тагида икки нафар. Келинг бирга тинглайлик Сухбат кетар парма-пар: Туғилмай биз-иккимиз Дадам билан дадангиз Ўртоқ бўлишган экан. Бир қиз, бир ўғил бўлса Куда бўламиз дея Орзу қилишган экан. Саволга жавоб каби Туғилибмиз бир тунда Дархол унаштирибди Кўп ёш эканмиз шунда. Эсингдами шу оқшом Билагинг ушлаганим Сочларинг орасидан Қулоғинг тишлаганим...

# Ëp-ëp

(қиз тилидан)
Пахтазорнинг полвонидир
Менинг поччам ёр-ёр.
У кўринган алвонидир
Гапни очсам ёр-ёр.
Кўш ордени кўкрагида
Порлай берсин ёр-ёр
Дугонам-ла пахтазорда
Яйрай берсин ёр-ёр.
Меҳнат қилиб илғорлардан
Ўрин опти ёр-ёр.
Дугонам ҳам йигитларнииг
«Зўрин» топди ёр-ёр.
Кўша-қариб ёшларимиз

Бахтли бўлсин ёр'-ёр. Икки ёшнинт турмуши ҳам Тотли бўлсин ёр-ёр.

#### Келин тушди

(Жиззах даштини ўзлаштириш учун бел боглаган қизларга бағишланган ёр-ёр)

Бегулсойнинг сойидан қушлар учди Ёр-ёрей қушлар учди. Фарғонадан бизнинг даштга келин тушди Ёр-ёрей келин тушди. Зап келишган экан ўзи шахар қизи Ёр-ёрей шахар қизи. Боғ бўстонга айланармиш босган изи Ёр-ёрей босган изи. У ахд қилиб келин бўбди дашт ўғлига Ёр-ёрей дашт ўғлига. Элат кўчди келин бошлиқ дашт йўлига Ёр-ёрей дашт йўлига. Сувлар чиқиб бу даштимиз бўстон бўлди Ёр-ёрей бўстон бўлди. Келин номи эл тилида достон бўлди Ёр-ёрей достон бўлди. Келин билан бизнинг даштни бахор кучди Ёр-ёрей бахор кучди. Дашт ўғлига келин эмас бахор тушди Ёр-ёрей бахор тушди. Олов юрак қизлар учун қиш ёз бўлур Ёр-ёрей қиш ёз бўлур. Барча келин шундай бўлсин кўнгил тўлур Ёр-ёрей кўнгил тўлур.

# Оққўрғондан келин қилинг

(кўшик)

Шахрингизнинг қизларидан қолишмайди, Ҳаётидан бирон марта нолишмайди, Қайнонаси билан сира олишмайди, Оққўрғондан келин қилинг, Оққўрғондан.

Кийимлари ўзларига ярашади, Сочларини қирқта қилиб ўришади. Ўтган йигит қайрилиб қарашади. Оққўрғондан келин қилинг, Оққўрғондан. Қайнотасин ота қилиб олади у, Қайниларин тўғри йўлга солади у. Бир умрга палак ёзиб қолади у, Оққўрғондан келин қилинг, Оққўрғондан.

Вафоли ёр изласангиз вафолидир, Сафоли ёр изласангиз сафолидир. Жафоли ёр изласангиз жафолидир, Оққўргондан келин қилинг, Оққўрғондан.

#### Келинжон

(Дўстимнинг келин олиш тўйида ўқилган шеър)

Оққўрғонда уйинг қолди келинжон, Олимкентда уйинг энди келинжон. Бир отадай сенга бўлган ниятим, Келинларнинг олди бўлгин келинжон. Аямагин дадангларга хизматинг, Туширмагин Иззатойнинг иззатин. Қачон келсак жойига қуй югуриб, Абдулла ва Рахиманинг иззатин. Четда қолмас Эркиёрнинг дўстлари, Хафта сайин уйинг тўлиб туради. Тўдалашиб келса хафа бўлмагин, Бири соғу, бири кайф юради. Турдибойни айтайинми, Гуломни, Зуфарними, Ортикними, Сувонни, Эркинними, Муродними, Сайфулла, Кийимига сигмай юрар Зайдулла. Жўрабоши ёнларида жўралар, Катор бўлиб ўтиришар тўралар. ГАИда бор Турдалидай қайноғанг. Одамохун Шавкат деган қайноғанг, Қайноғангнинг хаммаси хам «қайнаган». Совук сувдай совуғи йўк уларнинг, Чопиб-елиб хизматин кил келинжон. Энабувиш деган энанг уйинг тўрида, Анор бобонг ўтиради сўрида, Уларга хурматинг бўлсин юрак тўрида, Шунда номинг улуғ бўлар келинжон. Эркиёрнинг эрлигини кўрганмиз, Кирк беш йилдан бери бирга юрганмиз, Оғирда ҳам енгилда ҳам турганмиз, Яхши жойга келин бўлдинг келинжон.

Келинликни керилиш деб билмагин, Ёмон гапни кулоғингга илмагин. Ёлғонларга ишониб ҳам қолмагин, Шунда яҳши келин бўлар келинжон. Эрта туриб иш қилади келинчак, Эркалигинг қолсин бўлма эринчак, Бир йилдан сўнг насиб этсин беланчак, Шунда сенинг номинг қолар келинжон. Дастурхонда доим иссиқ чой бўлсин. Турмушларинг шодликларга бой бўлсин. Шунда яҳши отли бўлар келинжон, Турмушларинг тотли бўлар келинжон.

### Тўртликлар

Сочларинг тун бўлар, юзинг кундузи Толиб Йўлдош

Қай томон бурилсанг ёришар шу ёқ, Юзингнинг аксида тонгнинг юлдузи. Шунинг-чун шар каби ёруғ оламнинг, Ярми тун бўлса, ярми кундузи.

\*\*\*

Муҳаббат туғилар осон бесўроқ, Лекин ўлиши-чи, қийиндир жуда. Осон туғилару, ўлса осуда Севгида ҳам қолмасди туроқ. \*\* \*

Кераксиз гапларга қўшилма дўстим, Сўзлаш-чун сенга ҳам келади фурсат. Навбат келганида ўтказмай бекор, Маънодор сўзла-ю, ўзингни кўрсат. \* \* \*

Гугурт чақилса ҳам оловга ўхшар, Баъзан ширин шавла, паловга ўхшар, Бир онадан туғилса ҳам болалар, Бири «денгиз», бири «оловга» ўхшар. \* \* \*

Шўхлигинг ўхшатдим сертошкин сойга, Жамолинг ўхшатдим кўкдаги ойга. Жамолинг ўхшаса майли-ю, аммо

Умринг ўхшамасин мутлақо ойга. \* \* \*

Гўзаллик ҳақида билмоқни истаб, Бир муддат тарк этмай сўрайсан уни. Инсон гўзаллигин билгайсан дўстим, Меҳнатдан қўлларинг қаварган куни.